

(สำเนา)
เลขรับ ๘๐/๒๕๖๓ วันที่ ๓ ธ.ค. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ข้าพเจ้ากับคณะ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ มาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พิศิฐ ลีอาธรรม ผู้เสนอ
(นายพิสิฐ ลีอาธรรม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ประกอบ รัตนพันธ์ ผู้เสนอ
(นายประกอบ รัตนพันธ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สาคร เกี่ยวข้อง ผู้เสนอ
(นายสาคร เกี่ยวข้อง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ธีรภัทร พริ้งศุลกะ ผู้เสนอ
(นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สาทิตย์ วงศ์หนองเตย ผู้เสนอ
(นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ชินวรรณ บุญเกียรติ ผู้เสนอ
(นายชินวรรณ บุญเกียรติ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) พิมพ์พี พันธุ์วิชาติกุล ผู้เสนอ
(นางสาวพิมพ์พี พันธุ์วิชาติกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วิวรรณ นิลวัชรมณี ผู้เสนอ
(นายวิวรรณ นิลวัชรมณี)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ณิชฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ ผู้เสนอ
(นายณิชฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) นิกร จำนง ผู้เสนอ
(นายนิกร จำนง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) กนก วงษ์ตระหง่าน ผู้เสนอ
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สันติ กิระนันท์ ผู้เสนอ
(นายสันติ กิระนันท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พรชัย ตระกูลวรานนท์ ผู้เสนอ
(นายพรชัย ตระกูลวรานนท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) วิรัช รัตนเศรษฐ์ ผู้เสนอ
(นายวิรัช รัตนเศรษฐ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) วีระกร คำประกอบ ผู้เสนอ

(นายวีระกร คำประกอบ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ปัญญา จีนาคำ ผู้เสนอ
(นายปัญญา จีนาคำ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) บัญญัติ เจตนจันทร์ ผู้เสนอ
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วิเชียร ขวลิต ผู้เสนอ
(นายวิเชียร ขวลิต)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ ผู้เสนอ
(นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) จอมขวัญ กลับบ้านเกาะ ผู้เสนอ
(นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

สำเนาถูกต้อง

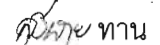

(นายสมิทธิชัย จินทร์เพ็ญ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

จิราภา พิมพ์

ทวน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนกรณีผู้ไถ่ไม่ได้ดำเนินการไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือมิได้ดำเนินการไถ่ถอนโดยวางทรัพย์สินอันเป็นสินไถ่ให้แก่ผู้รับไถ่ (เพิ่มมาตรา ๔๙๒ วรรคสาม)
- (๒) ให้ศาลพิจารณาไต่สวนคำร้องขอของผู้ไถ่ โดยพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายของสัญญา มูลหนี้ และผลตอบแทนที่ผู้รับไถ่ได้รับ รวมถึงเจตนาของผู้ไถ่อันเป็นเหตุแห่งการยื่นคำร้องนั้น (เพิ่มมาตรา ๔๙๒ วรรคสี่)

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันประชาชนมีการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน และเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ จำนวนมาก โดยทั้งในลักษณะการกู้ยืมเงินแบบสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และการกู้ยืมจากบุคคลอื่น ซึ่งการกู้ยืมเงินในหลายลักษณะมีความจำเป็นต้องอาศัยการจดทะเบียนทำนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาประกอบการดำเนินการ เช่น นิติกรรมประเพทจำนอง นิติกรรมประเพทจำนำ และการทำนิติกรรมขายฝาก แต่เนื่องจากเจ้าหนี้หรือผู้ให้กู้ยืมจำนวนมากนิยมอาศัยวิธีการทำนิติกรรมประเพทขายฝากมากขึ้น โดยอาศัยช่องว่างของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องขายฝาก เพื่อกำหนดสินไถ่สูงเกินควร มีเจตนาหลีกเลี่ยงกฎหมายห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา รวมทั้งกรณีเมื่อถึงกำหนดเวลาไถ่ถอนซึ่งผู้ซื้อฝากมักหลีกเลี่ยงไม่ยอมให้มีการไถ่ ส่งผลกระทบโดยตรงกับผู้ขายฝากจำนวนมาก ซึ่งได้รับความเดือดร้อนจากการทำนิติกรรมขายฝากอย่างไม่เป็นธรรมและเกิดภาระให้แก่ผู้ขายฝากที่เกินสมควร ดังนั้นจึงต้องเพิ่มมาตรการในทางกฎหมายที่มีอยู่เดิม เพื่อเพิ่มกระบวนการตรวจสอบนิติกรรมขายฝาก โดยเปิดโอกาสให้แก่ผู้ขายหรือผู้ไถ่ ซึ่งมีสถานะเป็นลูกหนี้สามารถยื่นคำร้องในกรณีดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามและวรรคสี่ ของมาตรา ๔๙๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

“ในกรณีผู้ไถ่ไม่ได้ไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือมิได้วางทรัพย์อันเป็นสินไถ่ต่อสำนักงานวางทรัพย์ภายในกำหนดเวลาไถ่ ตามวรรคหนึ่ง ผู้ไถ่อาจยื่นคำร้องขอต่อศาล ตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ภายในหนึ่งปีนับแต่กำหนดเวลาไถ่สิ้นสุดลงตามสัญญา เพื่อให้ศาลดำเนินการไต่สวนเหตุแห่งการมิได้ดำเนินการไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากหรือเหตุแห่งการมิได้ดำเนินการวางทรัพย์อันเป็นสินไถ่ต่อสำนักงานวางทรัพย์

เมื่อศาลได้รับคำร้องขอของผู้ไถ่ ตามวรรคสาม ให้ศาลพิจารณาไต่สวนคำร้องโดยเร็ว โดยพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายของสัญญา มูลหนี้ และผลตอบแทนที่ผู้รับไถ่ได้รับ รวมถึงเจตนาของผู้ไถ่ อันเป็นเหตุแห่งการยื่นคำร้องจนเป็นที่พอใจต่อศาล ตลอดจนคำคัดค้านหรือข้อเท็จจริงจากผู้รับไถ่”

มาตรา ๔ บทบัญญัติตามมาตรา ๔๙๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับกรณีนิติกรรมขายฝากที่จัดทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ แต่ยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาในสัญญา

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากปัจจุบันประชาชนมีการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการในชีวิตประจำวัน และเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ จำนวนมาก โดยทั้งในลักษณะการกู้ยืมเงินแบบสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และการกู้ยืมจากบุคคลอื่น ซึ่งการกู้ยืมเงินในหลายลักษณะมีความจำเป็นต้องอาศัยการจดทะเบียนทำนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาประกอบการดำเนินการ เช่น นิติกรรมประเภทจำนอง นิติกรรมประเภทจำนำ และการทำนิติกรรมขายฝาก แต่เนื่องจากเจ้าหนี้หรือผู้ให้กู้ยืมจำนวนมากนิยมอาศัยวิธีการทำนิติกรรมประเภทขายฝากมากขึ้น โดยอาศัยช่องว่างของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องขายฝาก เพื่อกำหนดสินไถ่สูงเกินควร มีเจตนาหลีกเลี่ยงกฎหมายห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา รวมทั้งกรณีที่เมื่อถึงกำหนดเวลาไถ่ถอนซึ่งผู้ซื้อฝากมักหลีกเลี่ยงไม่ยอมให้มีการไถ่ ส่งผลกระทบโดยตรงกับผู้ขายฝากจำนวนมาก ซึ่งได้รับความเดือดร้อนจากการทำนิติกรรมขายฝากอย่างไม่เป็นธรรมและเกิดภาระให้แก่ผู้ขายฝากที่เกินสมควร ดังนั้นจึงต้องเพิ่มมาตรการในทางกฎหมายที่มีอยู่เดิม เพื่อเพิ่มกระบวนการตรวจสอบนิติกรรมขายฝาก โดยเปิดโอกาสให้แก่ผู้ขายหรือผู้ไถ่ ซึ่งมีสถานะเป็นลูกหนี้สามารถยื่นคำร้องในกรณีดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนกรณีผู้ไถ่ไม่ได้ดำเนินการไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือมิได้ดำเนินการไถ่ถอนโดยวางทรัพย์สินอันเป็นสินไถ่ให้แก่ผู้รับไถ่และให้ศาลพิจารณาไต่สวนคำร้องขอของผู้รับไถ่ โดยพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายของสัญญา มูลหนี้ และผลตอบแทนที่ผู้รับไถ่ได้รับ รวมถึงเจตนาของผู้ไถ่อันเป็นเหตุแห่งการยื่นคำร้องนั้น (มาตรา ๓)

๒.๒ ให้บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับกับกรณีนิติกรรมขายฝากที่จัดทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ แต่ยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาในสัญญา (มาตรา ๔)

๒.๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
นายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนกรณีผู้ใดมิได้ดำเนินการไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือมิได้ดำเนินการไถ่ถอนโดยวางทรัพย์สินเป็นสินไถ่ให้แก่ผู้รับไถ่ (เพิ่มมาตรา ๔๙๒ วรรคสาม)

(๒) ให้ศาลพิจารณาไต่สวนคำร้องขอของผู้ไถ่ โดยพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายของสัญญามูลหนี้ และผลตอบแทนที่ผู้รับไถ่ได้รับ รวมถึงเจตนาของผู้ไถ่อันเป็นเหตุแห่งการยื่นคำร้องนั้น (เพิ่มมาตรา ๔๙๒ วรรคสี่)

๒.๒ เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันประชาชนมีการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน และเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ จำนวนมาก โดยทั้งในลักษณะการกู้ยืมเงินแบบสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และการกู้ยืมจากบุคคลอื่น ซึ่งการกู้ยืมเงินในหลายลักษณะมีความจำเป็นต้องอาศัยการจดทะเบียนทำนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาประกอบการดำเนินการ เช่น นิติกรรมประเภทจำนอง นิติกรรมประเภทจำนำ และการทำนิติกรรมขายฝาก แต่เนื่องจากเจ้าหนี้หรือผู้ให้กู้ยืมจำนวนมากนิยมอาศัยวิธีการทำนิติกรรมประเภทขายฝากมากขึ้น โดยอาศัยช่องว่างของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องขายฝาก เพื่อกำหนดสินไถ่สูงเกินควร มีเจตนาหลีกเลี่ยงกฎหมายห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา รวมทั้งกรณีที่เมื่อถึงกำหนดเวลาไถ่ถอนซึ่งผู้ซื้อฝากมักหลีกเลี่ยงไม่ยอมให้มีการไถ่ ส่งผลกระทบโดยตรงกับผู้ขายฝากจำนวนมาก ซึ่งได้รับความเดือดร้อนจากการทำนิติกรรมขายฝากอย่างไม่เป็นธรรมและเกิดภาระให้แก่ผู้ขายฝากที่เกินสมควร ดังนั้นจึงต้องเพิ่มมาตรการในทางกฎหมายที่มีอยู่เดิม เพื่อเพิ่มกระบวนการตรวจสอบนิติกรรมขายฝาก โดยเปิดโอกาสให้แก่ผู้ขายหรือผู้ไถ่ ซึ่งมีสถานะเป็นลูกหนี้สามารถยื่นคำร้องในกรณีดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

๑. ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนกรณีผู้ใดไม่ได้ดำเนินการไถ่ทรัพย์สิน ซึ่งขายฝากภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือมิได้ดำเนินการไถ่ถอนโดยวางทรัพย์สินเป็นสินไถ่ให้แก่ผู้รับไถ่และให้ศาลพิจารณาไต่สวนคำร้องขอของผู้รับไถ่ โดยพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายของสัญญา มูลหนี้ และผลตอบแทนที่ผู้รับไถ่ได้รับ รวมถึงเจตนาของผู้ไถ่อันเป็นเหตุแห่งการยื่นคำร้องนั้น (ร่างมาตรา ๓)

๒. ให้บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับกรณีนิติกรรมขายฝากที่จัดทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ แต่ยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาในสัญญา (ร่างมาตรา ๔)

๓. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ประชาชนทั่วไป

๒. นักวิชาการและอาจารย์ทางด้านกฎหมาย

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ ศาลมีอำนาจไต่สวนกรณีผู้ใดไม่ได้ดำเนินการไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือมิได้ดำเนินการไถ่ถอนโดยวางทรัพย์สินเป็นสินไถ่ให้แก่ผู้รับไถ่และให้ศาลพิจารณาไต่สวนคำร้องขอของผู้รับไถ่ โดยพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายของสัญญา มูลหนี้ และผลตอบแทนที่ผู้รับไถ่ได้รับ รวมถึงเจตนาของผู้ไถ่อันเป็นเหตุแห่งการยื่นคำร้องนั้น

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับกรณีนิติกรรมขายฝากที่จัดทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ แต่ยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาในสัญญา

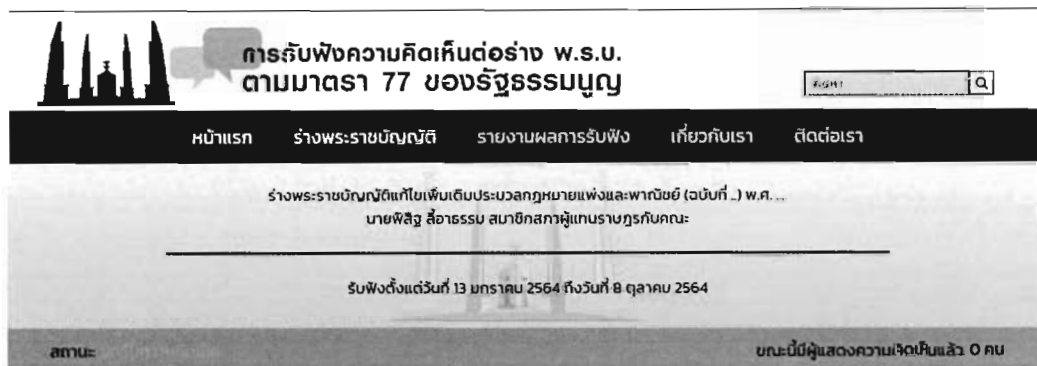
๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา จำนวน ๒๖๙ วัน นับจากวันขึ้นเว็บไซต์ ถึงวันปิดการรับฟังความคิดเห็น

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. คณบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๓. คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๔. คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๕. คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๖. คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๗. คณบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๘. คณบดีโรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

๕ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

จำนวน ๐ ราย

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

จำนวน ๐ ราย

๕.๒ ผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ ศาลมีอำนาจไต่สวนกรณีผู้ใดมิได้ดำเนินการไถ่ทรัพย์สิน ซึ่งขายฝากภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือมิได้ดำเนินการไถ่ถอนโดยวางทรัพย์สินอันเป็นสินไถ่ให้แก่ผู้รับไถ่ และให้ศาลพิจารณาไต่สวนคำร้องขอของผู้รับไถ่ โดยพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายของสัญญา มูลหนี้ และ ผลตอบแทนที่ผู้รับไถ่ได้รับ รวมถึงเจตนาของผู้ไถ่อันเป็นเหตุแห่งการยื่นคำร้องนั้น

ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับกับกรณีนิติกรรมขายฝากที่จัดทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ แต่ยังไม่ครบกำหนด ระยะเวลาในสัญญา

ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

เนื่องจากปัจจุบันประชาชนมีการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน และเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ จำนวนมาก โดยทั้งในลักษณะการกู้ยืมเงินแบบสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และการกู้ยืมจากบุคคลอื่น ซึ่งการกู้ยืมเงินใน หลายลักษณะมีความจำเป็นต้องอาศัยการจดทะเบียนทำนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มา ประกอบการดำเนินการ เช่น นิติกรรมประเภทจำนอง นิติกรรมประเภทจำนำ และการทำนิติกรรมขายฝาก แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ให้กู้ยืมจำนวนมากนิยมอาศัยวิธีการทำนิติกรรมประเภทขายฝากมากขึ้น โดยอาศัย ช่องว่างของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องขายฝาก เพื่อกำหนดสินไถ่สูงเกินควร มีเจตนาหลีกเลี่ยง กฎหมายห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา รวมทั้ง กรณีที่เมื่อถึงกำหนดเวลาไถ่ถอนซึ่งผู้ซื้อฝากมักหลีกเลี่ยงไม่ยอม ให้มีการไถ่ ส่งผลกระทบโดยตรงกับผู้ขายฝากจำนวนมาก ซึ่งได้รับความเดือดร้อนจากการทำนิติกรรมขายฝาก อย่างไม่เป็นธรรมและเกิดภาระให้แก่ผู้ขายฝากที่เกินสมควร ดังนั้น จึงต้องเพิ่มมาตรการในทางกฎหมายที่มีอยู่เดิม เพื่อเพิ่มกระบวนการตรวจสอบนิติกรรมขายฝาก โดยเปิดโอกาสให้แก่ผู้ขายหรือผู้ไถ่ ซึ่งมีสถานะเป็นลูกหนี้ สามารถยื่นคำร้องในกรณีดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙๒ ในกรณีที่มีการไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือภายในเวลา ที่กฎหมายกำหนด หรือผู้ไถ่ได้วางทรัพย์สินอันเป็นสินไถ่ต่อสำนักงานวางทรัพย์สินภายในกำหนดเวลาไถ่โดยสละสิทธิ ถอนทรัพย์สินที่ไถ่แล้วไว้ ให้ทรัพย์สินซึ่งขายฝากตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ไถ่ตั้งแต่วันที่ผู้ไถ่ได้ชำระสินไถ่หรือวาง ทรัพย์สินอันเป็นสินไถ่ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ได้วางทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานของสำนักงานวางทรัพย์แจ้งให้ผู้รับไถ่ทราบถึงการวางทรัพย์โดยพลัน โดยผู้ไถ่ไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๓๓ วรรคสาม”

แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม มีเป้าประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในแต่ละขั้นตอนให้เป็นไปอย่างโปร่งใสแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สร้างความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาระบบการบริหารงานยุติธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ในการดำเนินการจะทำให้ประชาชนทราบถึงระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมได้ชัดเจน มีมาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้เสียหายผู้ต้องหา และจำเลย ทำให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสะดวกรวดเร็วลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อมีการปรับปรุง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ตามที่เสนอดังกล่าวนี้นี้ จะเป็นการอุดช่องว่างของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องขายฝาก ที่กำหนดสินไถ่สูงเกินควร มีเจตนาหลีกเลี่ยงกฎหมายห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา รวมทั้ง กรณีที่เมื่อถึงกำหนดเวลาไถ่ถอนซึ่งผู้ซื้อฝากมักหลีกเลี่ยงไม่ยอมให้มีการไถ่ ส่งผลกระทบโดยตรงกับผู้ขายฝากจำนวนมาก ซึ่งได้รับความเดือดร้อนจากการทำนิติกรรมขายฝากอย่างไม่เป็นธรรมและเกิดภาระให้แก่ผู้ขายฝากที่เกินสมควร เป็นการเพิ่มมาตรการในทางกฎหมายที่มีอยู่เดิม เพื่อเพิ่มกระบวนการตรวจสอบนิติกรรมขายฝาก โดยเปิดโอกาสให้แก่ผู้ขายหรือผู้ไถ่ ซึ่งมีสถานะเป็นลูกหนี้สามารถยื่นคำร้องในกรณีดังกล่าวได้

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๕.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

๕.๒ ผลกระทบต่อสังคม

เชิงบวก

การที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการขายฝากได้กำหนดรูปแบบการซื้อขายในลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากการซื้อขายปกติ แสดงให้เห็นว่า กฎหมายมีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองและส่งเสริมให้ประชาชนใช้เจตนาอิสระของตนในการทำนิติกรรมอย่างหลากหลายเท่าที่กฎหมายให้โอกาสในการกระทำได้ เนื่องจากปัจจุบันประชาชนมีการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน และเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ จำนวนมาก โดยทั้งในลักษณะการกู้ยืมเงินแบบสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และการกู้ยืมจากบุคคลอื่น ซึ่งการกู้ยืมเงินในหลายลักษณะมีความจำเป็นต้องอาศัยการจดทะเบียนทำนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและ

พาณิชย์มาประกอบการดำเนินการ เช่น นิติกรรมประเภทจำนอง นิติกรรมประเภทจำนำ และการทำนิติกรรมขายฝาก เมื่อมีการปรับปรุง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ตามที่เสนอดังกล่าวนี จะเป็นการอุดช่องว่างของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องขายฝากที่กำหนดสินไถ่สูงเกินควร มีเจตนาหลีกเลี่ยงกฎหมายห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา รวมทั้ง กรณีที่เมื่อถึงกำหนดเวลาไถ่ถอนซึ่งผู้ซื้อฝากมักหลีกเลี่ยงไม่ยอมให้มีไถ่ ส่งผลกระทบโดยตรงกับผู้ขายฝากจำนวนมาก ซึ่งได้รับความเดือดร้อนจากการทำนิติกรรมขายฝากอย่างไม่เป็นธรรมและเกิดภาระให้แก่ผู้ขายฝากที่เกินสมควร เป็นการเพิ่มมาตรการในทางกฎหมายที่มีอยู่เดิม เพื่อเพิ่มกระบวนการตรวจสอบนิติกรรมขายฝาก โดยเปิดโอกาสให้แก่ผู้ขายหรือผู้ไถ่ ซึ่งมีสถานะเป็นลูกหนี้สามารถยื่นคำร้องในกรณีดังกล่าวได้ สร้างความเป็นธรรมให้ประชาชน

๕.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

-

๕.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

-

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

.....
.....

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

.....
.....

๘. บทกำหนดโทษ

ไม่มี

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

โทษปรับเป็นพินัย

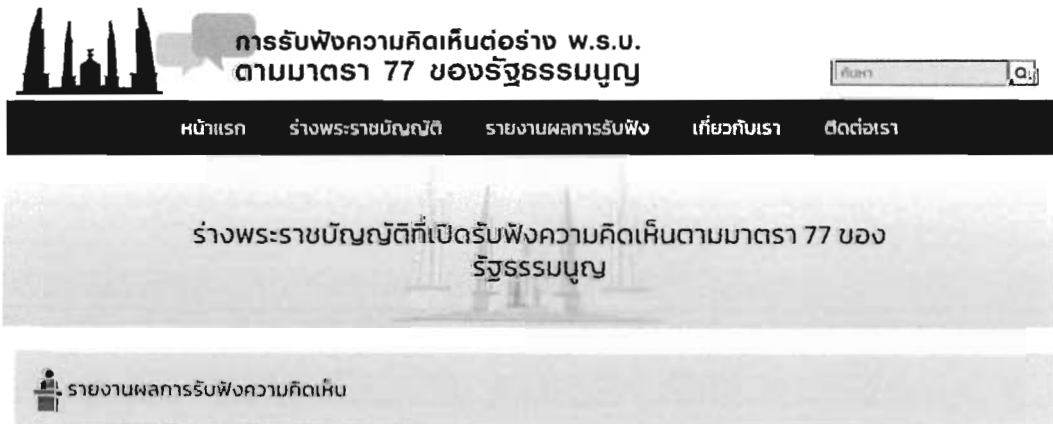
โทษอุกกรรม

เหตุผลและความจำเป็น

.....
.....

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔

The screenshot shows the website interface for the public hearing process. At the top, there is a navigation bar with the text "การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" (Public Hearing on the Draft Bill under Article 77 of the Constitution). Below this, there are several menu items: "หน้าแรก" (Home), "ร่างพระราชบัญญัติ" (Draft Bill), "รายงานผลการรับฟัง" (Public Hearing Report), "เกี่ยวกับเรา" (About Us), and "ติดต่อเรา" (Contact Us). The main content area features a large heading: "ร่างพระราชบัญญัติที่เปิดรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" (Draft Bill under Article 77 of the Constitution that opens for public hearing). Below this, there is a sub-heading: "รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น" (Public Hearing Report).

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร